﴿ وجوه قرائت استعاذه و بسمله ﴾

استعاذه و بسمله در ابتدای سوره‌ها

هنگام شروع تلاوت از ابتدای همه‌ی سوره ها (به غیر از ابتدای سوره توبه) خواندن استعاذه و بسمله مطلوب است و خواندن آنها به چهار / ۴ وجه جایز است:

۱	أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ	وقف	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ	وقف	الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
۲	أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ	وقف	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ	وصل	الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
۳	أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ	وصل	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ	وقف	الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
٤	أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ	وصل	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ	وصل	الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

استعاذه در ابتدای سوره توبه

هنگام شروع تلاوت از ابتدای سوره توبه، بسمله خوانده نمی‌شود و خواندن استعاذه به دو / ۲ وجه جایز است:

۱	أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ	وقف	بَرَاءَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدتُّم مِّنَ الْمُشْرِكِينَ
۲	أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ	وصل	بَرَاءَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدتُّم مِّنَ الْمُشْرِكِينَ

استعاذه و بسمله در وسط سوره‌ها

هنگام شروع تلاوت از اواسط همه ی سوره ها، خواندن بسمله مُخَیَّر است

تذکر: ۱. خواندن بسمله افضل است. ۲. منظور از وسط، بعد از ابتدای سوره است حتی یک کلمه!

اگر قاری قصد خواندن بسمله را داشت، چهار / ۴ وجه جایز است:

۱	أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ	وقف	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ	وقف	إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا
۲	أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ	وقف	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ	وصل	إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا
۳	أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ	وصل	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ	وقف	إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا
٤	أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ	وصل	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ	وصل	إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا

اما اگر قصد خواندن بسمله را نداشت، دو / ۲ وجه جایز است:

۱	أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ	وقف	إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا
۲	أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ	وصل	إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا

استعاذه و بسمله در وسط سوره تـوبه

هنگام شروع تلاوت از وسط سوره توبه، خواندن استعاذه مطلوب و خواندن بسمله مُخَیَّر است

اگر قاری قصد خواندن بسمله را نداشت، برای استعاذه دو / ۲ وجه جایز است:

۱	أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ	وقف	فَسِيحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ مُخْزِي الْكَافِرِينَ ۝٢
۲	أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ	وصل	فَسِيحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ مُخْزِي الْكَافِرِينَ ۝٢

اما اگر قصد خواندن بسمله را داشت، چهار / ۴ وجه جایز است:

۱	أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ	وقف	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ	وقف	فَسِيحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ...
۲	أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ	وقف	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ	وصل	فَسِيحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ...
۳	أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ	وصل	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ	وقف	فَسِيحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ...
٤	أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ	وصل	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ	وصل	فَسِيحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ...

بسمله بین دو سوره

وصل پایان سوره‌ای به ابتدای سوره بعدی‌اش (به غیر از ابتدای سوره توبه) به چهار / ۴ وجه ممکن است که سه وجه آن جایز و یک وجه آن ممنوع می‌باشد:

۱	غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ	وقف	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ	وقف	الٓمٓ	جایز
۲	غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ	وقف	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ	وصل	الٓمٓ	جایز
۳	غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ	وصل	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ	وصل	الٓمٓ	جایز
٤	غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ	وصل	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ	وقف	الٓمٓ	ممنوع

وصل به اول توبه (۱)

وصل پایان سوره انفال (با هر مقطعی قبل از آن) به ابتدای سوره توبه به سه / ۳ وجه جایز است:

۱	إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ	وقف	بَرَاءَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدتُّم مِّنَ الْمُشْرِكِينَ
۲	إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ	سکت	بَرَاءَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدتُّم مِّنَ الْمُشْرِكِينَ
۳	إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ	وصل	بَرَاءَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدتُّم مِّنَ الْمُشْرِكِينَ

وصل به اول توبه (۲)

وصل هر مقطعی بعد از سوره توبه به ابتدای سوره توبه، یا تکرار سوره توبه فقط به یک / ۱ وجه جایز است:

۱	مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ	وقف	بَرَاءَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدتُّم مِّنَ الْمُشْرِكِينَ

وصل مقطعی به وسط سوره دیگر با رعایت ترتیب مصحف

هنگام وصل مقطعی (خواه پایان سوره باشد یا وسط آن) به وسط سوره‌ای دیگر، به طوری که ترتیب سوره ها مطابق ترتیب مصحف باشد، خواندن بسمله مُخَیَّر است.

اگر قاری قصد خواندن بسمله را داشت، سه / ۳ وجه جایز است:

۱	غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ	وقف	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ	وقف	إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا
۲	غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ	وقف	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ	وصل	إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا
۲	غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ	وصل	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ	وصل	إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا

اگر قاری قصد خواندن بسمله را نداشت، دو / ۲ وجه جایز است:

۱	أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ ۖ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ	وقف	إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا
۲	أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ ۖ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ	وصل	إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا

وصل مقطعی به وسط سوره دیگر با عدم رعایت ترتیب مصحف

هنگام وصل مقطعی (خواه پایان سوره باشد یا وسط آن) به وسط سوره دیگر، به طوری که ترتیب سوره ها مطابق ترتیب مصحف *نباشد*، خواندن بسمله مُخَیَّر است.

اگر قاری قصد خواندن بسمله را داشت، سه / ۳ وجه جایز است:

۱	وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُوًا أَحَدٌ	وقف	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ	وقف	إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا
۲	وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُوًا أَحَدٌ	وقف	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ	وصل	إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا
۲	وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُوًا أَحَدٌ	وصل	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ	وصل	إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا

اگر قاری قصد خواندن بسمله را نداشت، تنها یک / ۱ وجه جایز است:

۱	إِنَّ الْإِنسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ ۝٦ وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ ۝٧ وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ ۝٨	وقف	إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا

گردآوری و تهیه

خادم القرآن الـکریم

عبدالناصر چوپانی

منابع:

۱. التجويد المصور تأليف أيمن رشدي سويد

۲. المنير في أحكام التجويد تأليف أحمد خالد شكري و الباقين

۳. الوافي في شرح الشاطبية تأليف عبدالفتاح عبدالغني القاضي

٤. البدور الزاهرة في القراءات العشر المتواترة تأليف عبدالفتاح عبدالغني القاضي

مهرماه ۱۳۹۹، دارالقرآن امام شاطبی گنبد قابوس

جهت دانلود به صورت صفحه بندی، کد QR زیر را با گوشی خود اسکن کنید

جهت دانلود به صورت پـوسـتـر، کد QR زیر را با گوشی خود اسکن کنید

Telegram: tajwidmosawwarturkmen